

عنوان مقاله:

نقش ابخواناری در مهار و کاهش اثرات خشکسالی

محل انتشار:

یازدهمین سمینار سراسری آبیاری و کاهش تبخیر (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 7

نویسندگان:

عزیز الله شاه کرمی - عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی لرستان

کیانفر پیامنی

ایرج ویسکرمی

خلاصه مقاله:

بهره وری نابجا از زمین و خشکسالی بیاباها را به وجود می آورد. در مناطق خشک و نیمه خشک این پدیده بسیار شکننده از سایر مناطق است. کاهش بده ابهای زیرزمینی که خود گونه ای از خشک سالی به شمار می رود و به دلیل برداشت بیش از حد از منابع محدود آب سفره های زیرزمینی است. تنها راه جلوگیری از بیابانی شدن استفاده ی درست از آب و زمین می باشد. مهار سیلاب هایی که در اکثر مناطق بیابانی روان می گردند یکی از مناسب ترین راه حل این مساله می باشد. بدین ترتیب گسترش سیلاب کلید بیابان زدایی در بسیاری از بوم های خشک و نیمه خشک دنیا می باشد. تغذیه ی مصنوعی ابخوانها استقرار درختان مثمر و غیر مثمر، تولید علوفه و کاهش سیل از مهمترین دست آورد گسترش سیلاب می باشد این شرایط در دشت دشت های کوهدشت و رومشکان در 100 کیلومتری جنوب غربی شهرستان خرم اباد در استان لرستان تحقق یافته است. پهنه 26000 هکتار بر روی دو مخروط افکنه حاشیه ی دشت های کوه دشت و رومشکان به منظور تثبیت مواد معلق موجود در سیلاب (گل و لای) و تغذیه ی مصنوعی ابخوان های به گنجایش 200 میلیون متر مکعب در سال 1375 انتخاب شد. بیش از 10 شبکه گسترش سیلاب در کوه دشت به مساحت حدود 3000 هکتار و حاشیه ی شرق و جنوب دشت رومشکان به مساحت 2000 هکتار سطح گستره برای پخش سیلاب انتخاب شد. در همان سال بالغ بر 250000 اصل نهال های یک و دو ساله اکالیپتوس، انجیر، اکاسیا، زیتون سرو در عرص ی شبکه های پیش سیلاب و حاشیه ی ان ها غرس گردید. امار سیلاب ها طی سال های 1375 میلادی تا 1390 میلادی به 180 مورد رسیده است. دامنه ی رخداد ان ها 12 مرتبه در سال و حجم سیلاب بر گردانده شده در این وقایع بین 0/45 تا 20 میلیون متر مکعب در سال بوده است. حجم سیلاب های برگردانده شده در این 15 سال به 220 میلیون متر مکعب بالغ گردیده است. گسترش سیلاب، نهال و بوته کاری و احیا و حفظ مراتع مخروطه افکنه های حاشیه دشت هارا به جنگل ها و مراتع سرسبز تبدیل گردیده است بیش از 200000 اصله ی درخت و 3000 هکتار مرتع احیا شده است. با افزایش برابر 52/75 درصد تاج پوشش به 82/5 درصد و میزان استقرار درختان 90 درصد بوده است. افزایش مجوز احداث چاه های عمیق و نیمه غعمیق و کاهش خسارات سیل در شهر کوه دشت و دشت رومشکان تولید محصولات کشاورزی و احداث باغات و افزایش درآمد کشاورزان از دستاورد های این پروژه بوده است.

کلمات کلیدی:

ابخوانداری، خشکسالی، کوه دشت-سیلاب

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/157757>

